

ชื่อคุณวุฒิพนธ์ การพัฒนารูปแบบการบริหารงานส่งเสริมทันตสุขภาพของนักเรียนใน สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ผู้วิจัย เรือโท ศุภประวัติ ศิริพิพัฒน์กุล รหัสนักศึกษา 4492100161 **ปริญญา** ปรัชญาคุณวุฒิบัณฑิต (บริหารการศึกษา)
อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์ ดร.สุทธีวรรณ ตันตริจนาวงศ์
 (2) รองศาสตราจารย์ ดร.สมถวิล วิจิตรวรรณ (3) อาจารย์ ดร.ทัศนีย์ วงศ์ยืน **ปีการศึกษา** 2553

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารงานส่งเสริมทันตสุขภาพของนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

วิธีดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 2 ระยะคือ ระยะที่ 1 การพัฒนารูปแบบการบริหารงานส่งเสริมทันตสุขภาพของนักเรียนมีทั้งหมด 3 ขั้นตอนคือ ขั้นที่ 1 ร่างรูปแบบการบริหารงานส่งเสริมทันตสุขภาพของนักเรียนจากเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานส่งเสริมทันตสุขภาพ และสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ 5 คนด้านการศึกษาและสาธารณสุข วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา ขั้นที่ 2 พัฒนารูปแบบการบริหารงานส่งเสริมทันตสุขภาพของนักเรียน โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ 53 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ร่างรูปแบบการบริหารงานส่งเสริมทันตสุขภาพของนักเรียนและแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา ขั้นที่ 3 ตรวจสอบรูปแบบการบริหารงานส่งเสริมทันตสุขภาพของนักเรียน จากการสังเกตภาคสนามและสอบถามผู้บริหาร โรงเรียน 72 คน ครูอนามัย 72 คน และครูประจำชั้น 582 คนรวมทั้งสิ้น 726 คน จากโรงเรียนดีเด่นทันตสุขภาพและโรงเรียนทั่วไป เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ความถี่ ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ห้อยค์ประกอบเชิงซ้อน ระยะที่ 2 การประเมินคุณภาพรูปแบบการบริหารงานส่งเสริมทันตสุขภาพของนักเรียนโดยการวิเคราะห์เนื้อหาประเด็นการสนทนากลุ่มจากผู้เชี่ยวชาญ 15 คน

ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารงานส่งเสริมทันตสุขภาพของนักเรียนในโรงเรียนดีเด่นทันตสุขภาพ โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนโรงเรียนทั่วไปอยู่ในระดับปานกลาง 2) เปรียบเทียบการบริหารงานส่งเสริมทันตสุขภาพของนักเรียนระหว่างโรงเรียนดีเด่นทันตสุขภาพ และโรงเรียนทั่วไป พบว่าโรงเรียนดีเด้นมีการบริหารงานส่งเสริมทันตสุขภาพในระดับดีกว่าโรงเรียนทั่วไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 3) รูปแบบการบริหารงานส่งเสริมทันตสุขภาพของนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วย 5 องค์ประกอบได้แก่ (1) การกำหนดนโยบายและการบริหารจัดการ (2) การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมทันตสุขภาพ (3) การจัดบริการส่งเสริมทันตสุขภาพ (4) การให้ความรู้ทันตสุขภาพ และ (5) การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบ้าน ชุมชน และ โรงเรียน ซึ่งโมเดลองค์ประกอบมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ตามผลการวิเคราะห์ห้อยค์ประกอบเชิงซ้อน (ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้วเท่ากับ 0.94 ความคลาดเคลื่อนของโมเดลเท่ากับ .027 4) ผลการประเมินคุณภาพรูปแบบการบริหารงานส่งเสริมทันตสุขภาพของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารงานส่งเสริมทันตสุขภาพที่พัฒนาขึ้นว่า มีความถูกต้อง มีความเหมาะสม มีประโยชน์ และมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ การพัฒนารูปแบบ การบริหารงานส่งเสริมทันตสุขภาพ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

Dissertation title: Development of a Model for Administration of Student Dental Health Promotion Work in Basic Education Schools

Researcher: Lt. JG. Supaprawat Siripipatthanakul RTN; **ID:** 4492300225;

Degree: Doctor of Philosophy (Educational Administration);

Dissertation advisors: (1) Dr. Suttiwan Tantirojjanawong, Associate Professor; (2) Dr. Somtawin Vijitwanna, Associate Professor; (3) Dr. Tassanee Wongyuen

Academic year: 2010

Abstract

The purpose of this research was to develop a model for administration of student dental health promotion work in basic education schools.

The process of this research comprised two phases. The First Phase was the development of the model for administration of student dental health promotion work. This phase consisted of three stages. The first stage was the drafting of the model for administration of student dental health promotion work based on information obtained from documents/related research studies and interviews of five experts on education and public health. Data were analyzed with content analysis. The second stage was the development of the model for administration of student dental health promotion work as a result of interviewing 53 experts. The employed research instruments were the drafting of the model for the administration of student dental health promotion work and an interview form. Data were also analyzed with content analysis. The third stage was the quality verification of the developed model based on field observation results and information collected from 72 basic education schools in Thailand, classified into 36 schools with best practice in student dental health promotion administration and 36 basic education schools with ordinary practice in the counterpart administration. Informants from the schools totaling 726 school personnel consisted of 72 school principals, 72 health care teachers and 582 classroom teachers. The data collecting instrument was a questionnaire. Data were statistically analyzed using the frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, and confirmatory factor analysis. The Second Phase was the quality evaluation of the developed model. Data were analyzed using content analysis from focus group discussion involving fifteen experts.

Research findings were as follows: 1) The overall administration of student dental health promotion work in the best practice schools was rated to be at the high level; while that of the general schools was rated to be at the moderate level. 2) The comparison of student dental health promotion administration works in the best practice and in general schools revealed that the administration of the work in the best practice schools was practiced at the significantly higher level than the counterpart work in the general schools at the .01 level. 3) The developed model for administration of student dental health promotion work in basic education schools consisted of five components, namely, (1) policy formation and administration, (2) creation of school environment conducive to dental health promotion, (3) provision of knowledge on dental health education, (4) provision of services for dental health promotion, and (5) creation of relationships among the school, parents, and the community. It was found that the model was fitted with empirical data (AGFI = 0.94; RMSEA = .027). 4) As for results of quality evaluation of the developed model, subjects in the research sample had opinions that the developed model was correct, appropriate, useful, and feasible at the high level

Keywords: Model development, Dental health promotion administration, Basic education school